

กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2561 ภายใต้กรอบที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของ พื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ใน เวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่ง พัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

ประเทศไทยเป็นแหล่งรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรที่หลากหลาย และมีศักยภาพสูงในการนำมาใช้ ประโยชน์ด้านสุขภาพและความงาม หนึ่งในแนวทางที่ได้รับความนิยมคือ “สปาตา” ซึ่งเป็นการดูแลดวงตาอย่าง อ่อนโยนด้วยสมุนไพรจากธรรมชาติ ซึ่งไม่เพียงแต่ให้ผลลัพธ์เชิงสุขภาพ แต่ยังสามารถต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อ สร้างรายได้ในระดับชุมชนได้จริง การจัดทำหลักสูตรระยะสั้น “การแปรรูปสมุนไพรสปาตา” จึงเป็นการบูรณาการ องค์ความรู้ด้านสมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงทักษะอาชีพที่สร้างรายได้ และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

สมุนไพรไทยถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าและประโยชน์มากมาย โดยเฉพาะในด้านสุขภาพและ ความงาม “สปาตา” หรือการดูแลดวงตาด้วยสมุนไพร เป็นแนวทางธรรมชาติที่นิยมมากขึ้นในยุคที่คนใช้สายตาเกิน ภาระงานหนักเกินไป การแปรรูปสมุนไพรให้เป็นผลิตภัณฑ์สปาตา เช่น ฤๅษะประคบดวงตา เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของ การสร้างอาชีพในยุคปัจจุบัน ด้วยการใช้สมุนไพรในท้องถิ่น และสามารถทำขายออนไลน์หรือในชุมชนได้อย่าง ยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

- 1.เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาการควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
- 2.เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
- 3.เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
- 4.เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้ดูแลดวงตา
2. มีความรู้และความเข้าใจการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำผลิตภัณฑ์สปาตา
3. มีทักษะในการแปรรูปสมุนไพร และการทำผลิตภัณฑ์สปาตา
4. มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการ และสามารถออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้
5. สามารถบอกช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ประชาชนทั่วไปที่สนใจสร้างอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำผลิตภัณฑ์สปาตา 2. บอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	1. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำผลิตภัณฑ์สปาตา 2. ทิศทางการประกอบอาชีพ	1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 2. วิทยากรผู้สอน และผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยคำนึงศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์	15 นาที	-
2	ทักษะการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพรสปาตา	1. บอกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำผลิตภัณฑ์สปาตาได้ 2. บอกสมุนไพรที่ใช้ในการดูแลดวงตาและสรรพคุณของ	1. วัสดุ อุปกรณ์วัตถุดิบที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำผลิตภัณฑ์สปาตาได้ 2. ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้ในการดูแลดวงตาและ	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ โดยใช้สื่อใบความรู้เรื่องการแปรรูปสมุนไพรสปาตา 2. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้ในการดูแลดวงตาและสรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิด	15 นาที	4 ชั่วโมง

		สมุนไพรแต่ละชนิดได้ 3. บอกวิธีการแปรรูปสมุนไพรและวิธีการทำผลิตภัณฑ์สปาตาได้ 4. มีทักษะในการแปรรูปสมุนไพร และการทำผลิตภัณฑ์สปาตา	สรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิด 3. วิธีการทำ - การเตรียมสมุนไพร - การแปรรูปสมุนไพร - ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับทำผลิตภัณฑ์สปาตา - ขั้นตอนวิธีการผสมสูตรสมุนไพร และการบรรจุสมุนไพร - วิธีการใช้ถุงประทับที่ถูกต้อง - วิธีการเก็บรักษา 3. การฝึกปฏิบัติ การแปรรูปสมุนไพรและวิธีการทำผลิตภัณฑ์สปาตา 4. ขั้นตอนการตรวจ สอบคุณภาพ	3. วิทยาการสาธิตวิธีการทำแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งจัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการทำ การเลือกวัตถุดิบ วิธีการทำ และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ - การเตรียมสมุนไพร - การแปรรูปสมุนไพร - การออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับทำผลิตภัณฑ์ สปาตา - การผสมสูตรสมุนไพร และการบรรจุสมุนไพร - การใช้ถุงประทับที่ถูกต้อง - การเก็บรักษา 4. วิทยาการประเมินผลงานของผู้เรียน		
3	การบรรจุภัณฑ์	1. บอกความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ได้ 2. เลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้	1.บรรจุภัณฑ์ - ความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ - การเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	1. วิทยาการอธิบายการเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การบรรจุภัณฑ์	15 นาที	30นาที
4	การจัดจำหน่าย	สามารถบอกช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้	1. การกำหนดราคาขาย 2. การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ 3. ช่องทางการจำหน่ายในชุมชน	1. วิทยาการบรรยายให้ความรู้การคิดต้นทุน การกำหนดราคาขาย การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษา และฝึกปฏิบัติการกำหนดราคาขาย การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ 3. ช่องทางการจำหน่ายในชุมชน	15 นาที	30นาที

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากวิทยากรและใบความรู้
2. ใบงาน/แบบทดสอบ
4. วัสดุฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติ
3. การประเมินความพึงพอใจ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลการประเมินความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80